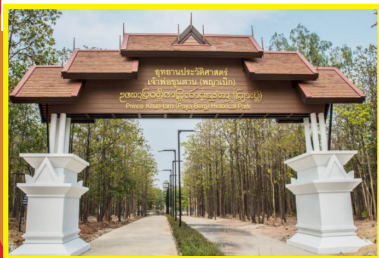

๒ , เจาพอ

ขุนตาด

“ฮิตฮอยแห่งศรัทธา ไท้สลาญเวียง สุกฤกษ์ นำสิริ สามัคคี”

อุทยานประวัติศาสตร์เจ้าพ่อขุนตาด
หมู่ที่ ๕ บ้านหัววัง ตำบลเวียงตาล
อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

“ฮิตฮอยแห่งศรัทธา ไท่วัฒนาญาเบิก ศุภฤกษ์ นำสิริ สามัคคี”

พิธีบวงสรวงเจ้าพ่อขุนด่าน (พญาเบิก) กำหนดให้มีการจัดขึ้นในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ของทุกปี องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล , สภาวัฒนธรรมตำบลเวียงตาล , สภาวัฒนธรรมอำเภอทางจัดร องค์ครทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทุกหมู่เหล่า ได้ร่วมกันจัดให้มีกิจกรรมการถวายเครื่องสักการะ เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติประวัติของบรรพชน ผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่บ้านเมืองในอดีตกาล ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นการเสริมสร้างความเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัวของผู้ที่มาร่วมงาน หรือให้ความเคารพนับถือ ควรที่จะสืบทอดและรักษาไว้เป็นประเพณีของท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล จึงได้รวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับการนับถือนาถุยานประวัติศาสตรเจ้าพ่อขุนด่าน หมู่ที่ ๕ ตำบลเวียงตาล และการสร้างองค์อนุสาวรีย์เจ้าพ่อฯ การถวายเตริญมเครื่องสักการะต่างๆ ที่ใช้ในการบวงสรวง แห่ลงศึกษาเรียนรู้ในพื้นที่ เมื่อการส่งเสริมเป็นเส้นทาง การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงประวัติศาสตร์ ในพื้นที่ไว้

ในท้ายนี้ ขอขอบคุณผู้ที่ให้การสนับสนุนในการจัดทำ เพื่อเผยแพร่ต่อไป.

ที่ปรึกษา

นายวิวัฒน์ ประระนา
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล
นายประเวศ ไนอ้าย
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล
นายจำนงค์ สุภาภัก
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล
นายธีระพงษ์ คำอ้าย
ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล

บรรณาธิการ

นายวุฒินล นลทาทอง ปลัด อบต.เวียงตาล
นางสุภาภร นุทธวงษ์ รองปลัด อบต.เวียงตาล

ค้นคว้าเรียบเรียง

นางเปรมรุ่ง วงศ์อนันต์ ผู้อำนวยการกองการศึกษา
นายอดิศักดิ์ ทานันท์ นักวิชาการคอมพิวเตอร์

ถ่ายภาพ

นายอดิศักดิ์ ทานันท์ นักวิชาการคอมพิวเตอร์
นายฤทธิเดช คล้ายณดี นักนิพนธ์ชุมชน

แบบปก

นายวุฒินล นลทาทอง ปลัด อบต.เวียงตาล

นิพนธ์ที่

สำนักนิพนธ์ศิลปกรรม
พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒,๐๐๐ ฉบับ

จัดทำโดย:

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล
อำเภอทางจัดร จังหวัดลำปาง
รหัสไปรษณีย์ ๕๒๑๙๐

อีเมล viangtgan@viangtgan.go.th
เฟซบุค [viangtgan.lamapng](https://www.facebook.com/viangtgan.lamapng)
หมายเลขโทรศัพท์ ๐๕๕ - ๓๓๕๖๗๕

ประวัติ

เจ้าพ่อขุนตาน มีพระนามว่า “พญาเช็ก” เป็นเจ้าเมืองเขลางค์นคร (ลำปาง) และเป็นเจ้าเมืองเวียงต้า (เวียงตาล) ในอำเภอห้างฉัตรเป็นราชบุตรของพญาธิบา เจ้านครทริภุญชัย (ลำพูน) ในราชวงศ์จามเทวี เป็นธรรมเนียมและราชประเพณีแห่งราชวงศ์จามเทวีราชบุตรองค์ใดก่อนจะขึ้นครองนครทริภุญชัย (ลำพูน)

สืบต่อในราชวงศ์จามเทวี จะแต่งตั้งเป็นยุพราชไปครองเมืองเขลางค์นคร (ลำปาง) เสียก่อน ในปี พ.ศ. ๑๘๑๔ ครั้งพญาธิบาเป็นเจ้าเมืองนครทริภุญชัย (ลำพูน) ก็ได้ให้พญาเบิกราชบุตรในฐานะยุพราช ไปครองเมืองเขลางค์นคร (ลำปาง) จนกระทั่ง ปี พ.ศ. ๑๘๒๔ กองทัพพญาเม็งราย เจ้าเมืองเชียงใหม่และเจ้าเมืองฝาง ได้ยกไพร่พลมาตีเมืองทริภุญชัยแตก และยึดเมืองได้ พญาธิบาจึงเสด็จหนีไปพึ่งพญาเบิกผู้เป็นราชบุตรที่เมืองเขลางค์นคร

พญาเบิกเจ้าเมืองเขลางค์นคร จึงสะสมไพร่พลไว้ป้องกันเมือง และเมื่อความมั่นคงของเมืองเขลางค์นคร จึงไปสร้างเมืองต้าตึกขึ้นในพื้นที่บริเวณแห่งหนึ่ง ในเขตอำเภอห้างฉัตรใกล้ทิวเขาสูงใหญ่ เมื่อนั้นต่อมามีนามว่า “เวียงต้า” (เวียงตาล ในปัจจุบัน) ส่วนทิวเขาสูงยาวเหยียดคั่นระหว่างลำปางและลำพูน ซึ่งเป็นแนวทางวางกำลังไพร่พล เพื่อที่จะตีสกัดกองทัพพญาเม็งราย ต่อมาเรียกว่า “ดอยขุนตาน” (ดอยขุนตาลในปัจจุบัน)

“พญาเบิก เป็นยอดนักรบที่มีความคงกระพันชาตรี และมีกุศโลบายในการวางแผนการรบชุนรีผลตามแนวเขา รบแบบกองโจร ก่อวางกองทัพพญามังราย ที่จะตีให้เข้าถึงเมืองเขลางค์นคร ได้ยากยิ่ง นับว่าทรงอัจฉริยะและมีความกล้าเลิศในการวางแผนในการรบเป็นอย่างยิ่ง”

การสู้รบที่เมืองด่านศึก และตามแนว
ทิวเขาขุนด่านเป็นการสู้รบอย่างหนัก ใน
ที่สุดก็พ่ายแพ้แก่กองทัพพญาเมืองราย
เจ้าพญาเบิก เจ้าพญาธิบา จึงถอยทัพรับ
นาติดหนองหล่มใหญ่แห่งหนึ่ง ปัจจุบัน
คือบ้านหนองหล่ม และแพ้อย่างสิ้นเชิงที่

เป็นทุ่งแห่งหนึ่ง ปัจจุบันคือ บ้านหลังก้าน ตำบลหนองหล่ม อำเภอท่างฉัตร จังหวัด
ลำปาง นั้นเอง

ร่องรอยการเดินทัพของพญาธิบา พญาเบิก และพญาเมืองรายในการสู้รบกับ
ครั้งนั้นยังมีอยู่บนทิวเขาโดยขุดตาลจนกระทั่งบัดนี้ เช่น ที่แนวขุดห้วยसान แนวที่
ต่อลงมาในทิวเขาเขตอำเภอแมทา และตอนใกล้วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำปาง
ในปัจจุบัน บนสันเขายังมีทางเดินเชื่อมกัน บนยอดเขาตอนกลางจะราบเรียบ กว้าง
ประมาณ ๖ เมตร มีก้อนหินวางเรียงสองฟากติดต่อกันตลอดแนว ดูกดบนบนภูเขา
จนถึงดอยกุ่มพญาธิบา ดอยบาไ้ (พญาธิบาร้องไห้ด้วยความเสียใจในขณะที่หนีขึ้นอยู่
บนดอย มองเห็นเมืองทริภุญชัยถูกไฟไหม้) เนื่องจาก พญาเมืองรายยึดเมืองได้จึงเอา
ไฟเผาเมือง

พญาเบิก (เจ้าพ่อขุนราม) เป็นยอดนักรบที่มีความคงกระพันชาตรี และมี
กุศโลบายในการวางแผนการรบอย่างลึกซึ้ง และฉกาจจรจรจ เช่น การตั้งทำเลเวียง
ด่าน การข่มขู่ปลตามแนวเขาราบแบบกองโจร รบกวาน
กองทัพพญาเมืองราย ที่จะเข้าตีให้ถึงเมืองเขลาองค์นคร
นับว่าเป็นอัจฉริยะในการรบเป็นอย่างยิ่ง

ขณะที่พญาเบิกเสียชีวิตอย่างสิ้นเชิง จนถึงถูก
จับได้ก็ไม่อาจใช้ศาสตราวุธใดๆ ปลงพระชนม
ได้ เนื่องจากคงกระพันชาตรีเป็นที่ยิ่ง ทหารจึง
นำตัวพญาเบิกไปขุดหลุมฝังทั้งเป็นจน
สิ้นพระชนม์ ณ ยอดดอยแห่งหนึ่งบนทิวเขาขุน
ตาล ปัจจุบันเรียกว่า "ดอยพญาลำปาง" อยู่ในเขต
รอยต่อบ้านทุ่งเควียน ตำบลเวียงตาล กับบ้านแม่
ยามเหนือ ตำบลเมืองยาว อำเภอท่างฉัตร จังหวัด

ลำปาง เขตติดต่ออำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน

เพื่อเทอดทูนพญานาค หรือเจ้าพ่อขุนตานให้เป็นมิ่งขวัญของชาวอำเภอทั้งจักร และป็น
 ปุชนิยมบุคคลรวมทั้งช่างเผือกคู่บารมี ชาวอำเภอทั้งจักร จึงพร้อมใจกันก่อสร้าง
 อุบาสารีย์เจ้าพ่อขุนตาน เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๘ ในสมัยรอยตรีชัยโรจน์
 ประภาสวัต ดำรงตำแหน่งนายอำเภอทั้งจักร โดยมี งามฯ บุญแท่ง ทองสวัสดิ์ รอง
 นายกรัฐมนตรีเป็นประธานพิธีวางศิลาฤกษ์ ไว้เป็นเกียรติประวัติแก่นครชื่อกองของอำเภอ
 ทั้งจักร จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูนสืบไป (ที่มา: นายอุดม สิบหล้า อดีตศึกษาธิการ
 อำเภอทั้งจักร)

การจัดสร้างอนุสาวรีย์

อนุสาวรีย์เจ้าพ่อขุนตาน (พญาเบ็ก)

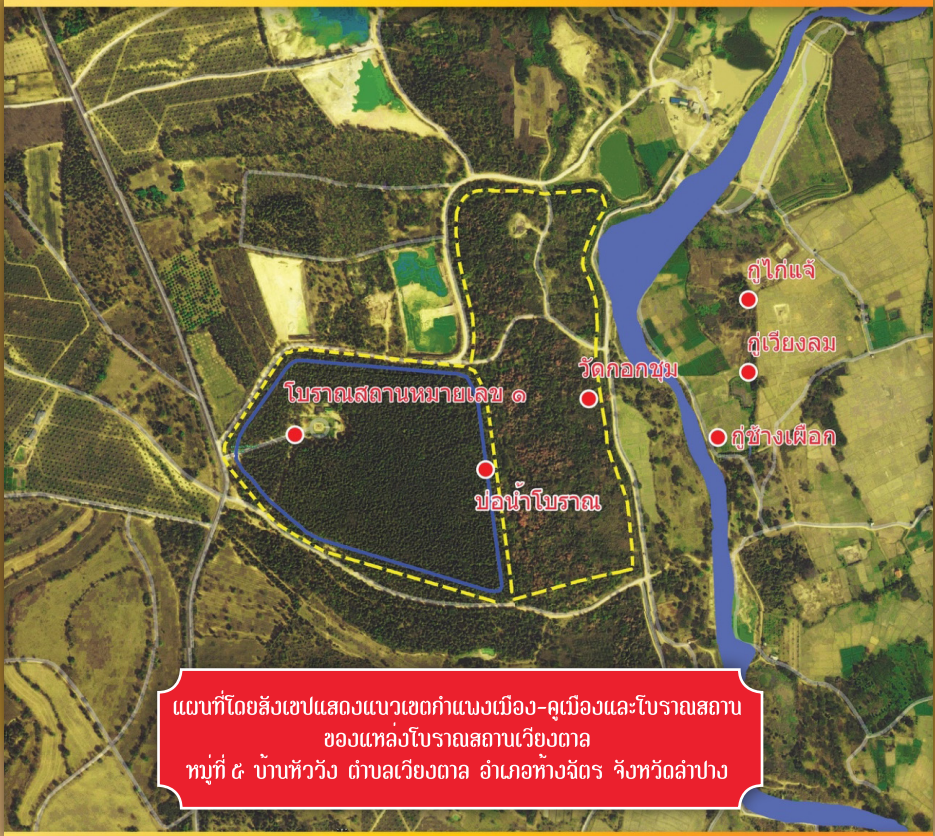
สร้างเพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปได้กราบสักการะแด่ดวงวิญญาณของท่าน ตลอดจนได้รับรู้รับทราบ ร่องรอยหลักฐานปูชนียบุคคลทางประวัติศาสตร์ของเมืองเขลางค์นครในอดีต เนื่องกย่องเชิดชูเกียรติประวัติ วีรกรรม ความกล้าหาญ ความกตัญญูคุณเดวที่ตาของพญาเบ็ก ราชบุตรพญาธิบา

ประวัติความเป็นมาในการสร้าง องค์อนุสาวรีย์เจ้าพ่อขุนตานองค์เดิมนั้น ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๘ นายชัยโรจน์ ประภาสวัต นายอำเภอท่าจัตร พระอรรคมาฆะเขตอำเภอท่าจัตร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนได้ร่วมกันจัดทอดผ้าป่าสามัคคี เพื่อนำเงินมาจัดสร้างอนุสาวรีย์ โดยใช้งบประมาณทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) และได้ว่าจ้างช่างจากอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ส่วนการที่สร้างอนุสาวรีย์หันหลังให้ทางเขาสืบเนื่องมาจากหลวงพ่อเกษม เขมโก ได้มีมติว่าจะตั้งหันหน้าไปทางทิศตะวันออก เพราะเจ้าพ่อขุนตานจะได้ปกป้องรักษาเมืองลำปางไว้

ต่อมาองค์อนุสาวรีย์ซึ่งได้ก่อสร้างด้วยอิฐถือปูนกว่า ๓๐ ปี ได้ชำรุดทรุดโทรมตามกาลเวลา เหลือวิสัยที่จะบูรณะซ่อมแซมได้ ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๘ โดยการนำของนายปิวัฒน์ ประมานายกองคการบริหารส่วนตำบลเวียงตาล พร้อมด้วยนายวุฒินล นนทาทอง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล ร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการ ผู้นำท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าจัตร คณะคชสารมณฑล จังหวัดลพบุรี คณะกรรมการกองทุนพัฒนาอนุสาวรีย์เจ้าพ่อขุนตาน ประชาชนชาวตำบลเวียงตาล และผู้มีจิตศรัทธา ผู้มีความเลื่อมใสในวีรกรรมและความเสียสละของเจ้าพ่อขุนตาน (พญาเบ็ก) ได้ร่วมกันจัดสร้างรูปหล่อองค์สัมฤทธิ์เจ้าพ่อขุนตาน ด้วยงบประมาณจำนวนทั้งสิ้น ๑๓๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสามหมื่นบาทถ้วน)

แผนที่อุทยานประวัติศาสตร์ เจ้าน้อยขุนตาน

แผนที่โดยสังเขปแสดงแนวเขตกำแพงเมือง-คูเมืองและโบราณสถาน
ของแหล่งโบราณสถานเวียงตาล
หมู่ที่ ๕ บ้านหัววัง ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

คำอธิบายสัญลักษณ์

ตำแหน่งโบราณสถานที่ตรวจพบ
แนวขอบกำแพงเมือง-คูเมือง เวียงตาลโดยสังเขป
(จากการสำรวจทางโบราณคดีและการวิเคราะห์จากภาพถ่ายดาวเทียม)

พิธีบวงสรวง

พิธีบวงสรวงเจ้าพ่อขุนตาน ประชาชนจะถวายเครื่องเซ่นประจำปีให้เจ้าพ่อขุนตาน

๑. เดือน ๕ เทปือ ขึ้น ๑ ค่ำ ถวายไก่ ๑๒ คู่ ณ หอเจ้าพ่อขุนตาน
๒. เดือน ๖ เทปือ ขึ้น ๑๕ ค่ำ ถวายปลาสด จากวังอู่บาศรีรังละ ๑๖ คู่ ณ หอเจ้าพ่อขุนตาน
๓. เดือน ๗ เทปือ วันสงกรานต์ วันพญาวัน แห่ห่อผ้ากัมคัเทศน์เจ้าพ่อขุนตานไปถวายวัดท่าขี้ต๊อด
๔. เดือน ๗ วันพญาวัน ถวายปลาสด จากไหลงใหม่ศรีรังละ ๓๖ ตัว ณ หอเจ้าพ่อขุนตาน
๕. เดือน ๗ วันปากปี จุดบอกไฟถวายเจ้าพ่อ
๖. เดือน ๘ ขึ้น ๑๕ ค่ำ แห่ห่อผ้าไปถวายงานประเพณีวัดพระธาตุดอยบอย (สัทธิทราย)
๗. เดือน ๘ แรม ๘ ค่ำ แห่ห่อผ้าไปถวายงานประเพณีวัดพระธาตุดอยนาย (ปางม่วง)
๘. เดือน ๙ ขึ้น ๑๔ ค่ำ ประเพณีแห่ช้างเผือกจากพญาทายน้ำ บ้านลำปางหลวง ไปแท่น ช้างเผือกเวียงลม
๙. เดือน ๙ เทปือ ขึ้น ๑๕ ค่ำ ถวายไก่ ๑๒ คู่ และจุดบอกไฟถวาย ณ หอเจ้าพ่อขุนตาน
๑๐. เดือน ๑๐ แรม ๗ ค่ำ ถวายไก่ ๑๒ ตัว

หมู ๑ ตัว นิธิไชยประตูดอย ริมฝั่งน้ำแม่ตาบ ไกลวัดพระธาตุดอยนาย (ปางม่วง)

๑๑. เดือน ๑๐ แรม ๑๓ ค่ำ เลี้ยงเหล้า และไก่ ๒ ตัว แด่อารักษ์ผู้รักษาต้น และลำห้วยนิธิเลี้ยงห้วยเลี้ยงฮอง
๑๒. วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ของทุกปี พิธีบวงสรวงอนุสาวรีย์เจ้าพ่อขุนตาน

ของถวาย

หัวหมู ๗ หัว ไก่ ๑๔ ตัว
 มะพร้าวอ่อน ๗ ผล
 ขนมหวาน ๗ ที่
 ผลไม้ ๗ ที่
 พวงมาลัยเจ้าพ่อขุนตาน ๑ พวง
 พวงมาลัยฆาต ๑ พวง

ความศรัทธาของเจ้าพ่อขุนตานจะเป็นศูนย์กำลังใจกำลังความคิด ขอความเมตตา และขอความคุ้มครอง โดยที่ผู้เฒ่าผู้แก่จะเล่าประสบการณ์ให้ฟัง เช่น ผู้ที่จะอุปสมบทจะต้องนาคราบไหว้ขอพรให้เป็นศิริมงคลแก่ครอบครัว ประชาชน ทั่วๆไป ผู้โดยสารรถประจำทางลำปาง - เชียงใหม่ เมื่อรถจะผ่านศาลเจ้าพ่อขุนตาน จะเปิดแตรรถยนต์ ๓ ครั้ง เมื่อขอทางผ่านสำหรับชาวไร่ ชาวนาอำเภอห้างฉัตรฟ้าฝนไม่ตกตามฤดูกาล จะรวมกับจัดขบวนแห่บั้งไฟขอฝนให้ฝนตกเข้าในนา ขอให้ปลาไหลเข้าทุ่ง (ในนามีปลา ในนามีข้าว) ความศรัทธานี้ ผู้เฒ่าผู้แก่เล่าให้ฟังว่ามีอิทธิฤทธิ์

หนังสืออ้างอิง : ประวัติเจ้าพ่อขุนตาน ณ ศาลเจ้าพ่อขุนตาน ของ สภาธรรมปาฐิกลำปาง โดย นายอุดม สืบหล้า ฉบับออกพระราช ๒๕๐๕ (อดีตศึกษาธิการอำเภอห้างฉัตร)

วัดอุโมงค์ เจริญญ์เจ้าพ่อขุนตาน (พญาเบ็ญ) ๑ ปราบศึก ๒๕๕๘

อธิษฐานจิต ปลุกเสกโดยพระเกจิอาจารย์

ครูบาคลอง ขุดติโย
วัดท่ามะแก้ว
ตำบลแม่ปะ อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

ครูบาอ ปันทิณี
สำนักสงฆ์พระธาตุดอยจอมแฉะ
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

พิธีพุทธาภิเษก เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ อุบาสารีย์เจ้าพ่อขุนตาน

เหรียญกรรมการ(พิเศษ)ฝังพลอย

๑ เหรียญ

๒ เหรียญ

วัดอุโมงค์เหรียญเจ้าพ่อขุนด่าน (นญาเบิก) ๑
ปราบศึก ๒๕๕๘ ทุกเหรียญ มีการตอกโค้ดและ
หมายเลขตามลำดับ กำกับทุกเหรียญ

เหรียญกรรมการมีการตอกโค้ดพิเศษ
"๖๓" ทุกเหรียญ

เหรียญด้านหน้า

เหรียญด้านหลัง

เหรียญเจ้าพ่อขุนด่าน (นญาเบิก) ๑ ปราบศึก ๒๕๕๘

เหรียญเงิน

๑๙ เหรียญ ๙๙๙ บาท

เหรียญนวลโลหะ

๙๙ เหรียญ ๒๙๙ บาท

เหรียญทองแดง

๙.๙๙๙ เหรียญ ๑๙๙ บาท

เหรียญตะกั่ว

๑๒๕ เหรียญ เหรียญกรรมการ

สรุปการจัดสร้างวัดถุนงคส เจริญญเจ้าพ่อขุนตาน (พญาเบิก) ๑ รุปปราบศึก ๒๕๕๘

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อทำรายได้อสมทบทุนในการบูรณะหล่อองค์อนุสาวรีย์เจ้าพ่อขุนตาน(พญาเบิก) แทนองค์เดิมที่ชำรุด
๒. เพื่อรำลึกถึงพระเกียรติคุณในวีรกรรมความกล้าหาญของเจ้าพ่อขุนตานฯ
๓. เพื่อสนับสนุนในการพัฒนาอุทยานประวัติศาสตร์เจ้าพ่อขุนตานฯ

รายได้

๑) จากการเช่าบูชาเจริญญ

๑. เจริญญทองแดง จำนวน ๘,๒๘๓ เจริญญ ละ ๑๙๙ บาท	เป็นเงิน	๘๘๘,๘๗๓.๐๐ บาท
๒. เจริญญเงิน จำนวน ๑๙๙ เจริญญ ละ ๙๙๙ บาท	เป็นเงิน	๑๙๙,๙๘๑.๐๐ บาท
๓. เจริญญนวโลหะ จำนวน ๙๙๙ เจริญญ ละ ๒๙๙ บาท	เป็นเงิน	๒๙๙,๐๑๑.๐๐ บาท

๒) จากการบริจาค	เป็นเงิน	๕๑,๖๘๖.๐๙ บาท
	รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	<u>๙๘๙,๔๖๐.๐๙ บาท</u>

รายจ่าย

๑. ค่าจัดทำสื่อและจัดทำเจริญญฯ	เป็นเงิน	๑๘๕,๐๓๐.๐๐ บาท
๒. ค่าจัดทำหล่อองค์เจ้าพ่อขุนตานเนื้อสำริดทองเหลืองรมดำ	เป็นเงิน	๖๓๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๓. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	เป็นเงิน	๖๖,๖๐๐.๐๐ บาท
	รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	๘๘๑,๖๓๐.๐๐ บาท
คงเหลืองบประมาณจำนวนทั้งสิ้น		<u>๑๐๗,๘๓๐.๐๙ บาท</u>

มอบเงินรายได้หลังหักค่าใช้จ่าย จำนวน ๑๐๗,๘๓๐.๐๙ บาท (หนึ่งแสนสามหมื่นเจ็ดสิบบาท) เข้ากองทุนพัฒนาอุทยานประวัติศาสตร์เจ้าพ่อขุนตาน หมู่ที่ ๕ บ้านหัววัง เมื่อใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ (นายศรีมา แสงคำแก้ว ประธานกองทุนพัฒนาอุทยานประวัติศาสตร์เจ้าพ่อขุนตาน ผู้รับมอบ)

หมายเหตุ เจริญญทองแดง จัดสร้าง ๘,๙๙๙ เจริญญ จำหน่าย ๘,๒๘๓ เจริญญ คงเหลือ ๗๑๖ เจริญญ บรรจุใ้ฐานองค์อนุสาวรีย์เจ้าพ่อขุนตาน ๒๘๗ เจริญญ มอบฝ่ายปกครองอำเภอห้างฉัตร ๒๘๘ เจริญญ มอบคณะกรรมการและผู้สนับสนุน ๒๑๑ เจริญญ

ศาลเจ้าพ่อขุนตานในพื้นที่ต่างๆ

ที่ตั้ง บ้านห้างฉัตรใต้

หมู่ ๒ ตำบลห้างฉัตร อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางด้านความเชื่อและวัฒนธรรมต่าง ๆ อันเป็นจารีตประเพณีของคนในชุมชนบ้านห้างฉัตร เชื่อมโยงผนวกเข้ากับความศรัทธา ที่บังเกิดจากบุญบารมีที่เจ้าพ่อขุนตานได้ปกป้องคุ้มครองให้รอดพ้นจากสิ่ง

ที่ไม่ดี ถือเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณวิระกษัตริย์ ผู้กล้าหาญนักรบ มีอิทธิฤทธิ์เหนือบุคคลธรรมดา ชาวบ้านได้ร่วมกับจาริก ร่วมบั้งทึกคำยิบยัน เป็นอนุสาวรีย์วีระชนท้องถิ่นที่เด่นเป็นสง่าในทำนองขี้เสื่ออับแสดง ความหมายถึง เป็นผู้นำที่มีบุญบารมี สามารถปราบศัตรู สิ่งชั่วร้ายให้มันภัย

ที่ตั้ง บ้านดอยแก้ว

หมู่ ๑๒ ตำบลทาบทบเส้า อำเภอแม่ทา จังหวัดลำปาง

ตั้งอยู่บนดอยขุนตาล บริเวณเขตติดต่อระหว่าง จ.ลำปาง และ จังหวัดลำปาง ระยะห่างจาก จังหวัดลำปางไปตามทางหลวงสายเชียงใหม่-ลำปาง ประมาณ ๕๐ กิโลเมตร เป็นสถานที่สักการะบูชา ดวงวิญญาณเจ้าพ่อขุนตาล (พญาเบ็ญ) ซึ่งในอดีตเป็นนักรบที่มีวีรกรรมกล้าหาญ ในการสู้รบปกป้องบ้านเมือง ทั้งยังมีความกตัญญูต่เวทิตาต่อพระยาสุริยา พระบิดา เป็นอย่างยิ่ง แต่เดิมสร้างเป็นศาลเล็กๆ ต่อมามีการสร้างรูปหล่อเจ้าพ่อขุนตาลและศาลขึ้นควบคู่กับศาลเดิม เพื่อให้ประชาชนได้สักการะบูชากราบไหว้มีความเชื่อกันว่าหากผู้ใดได้อธิษฐานบนบานกับเจ้าพ่อแล้วประสบผลสำเร็จก็นำสิ่งของเครื่องสักการะ หรือศาลพระภูมิ ดังที่เห็นเรียงรายกันอยู่มากมาย มาถวายเป็นการแก้บน

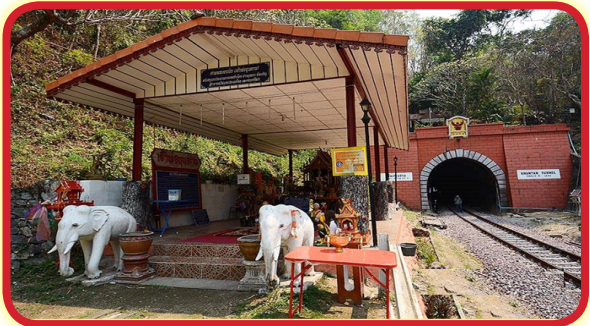

ที่ตั้ง บ้านทาปลาตุ๊ก

หมู่ 8 บ้านขุนตาน
ตำบลทาปลาตุ๊ก
อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน

สนับสนุนงบประมาณก่อสร้างโดยท่านยุทธนา ทับเจริญ ผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย และคณะศรัทธา โดยตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าอุโมงค์รถไฟลำขุนตาน ซึ่งเป็นอุโมงค์ทางรถไฟลอด ในสมัยรัชกาลที่ ๕ พ.ศ.๒๔๕๐ ได้มีการดำเนินการก่อสร้างรถไฟในประเทศไทย

ต่อมาในปีพ.ศ. ๒๔๕๘ ได้มีการขยายเส้นทางรถไฟสู่สายเหนือ จึงมีการสำรวจเพื่อเจาะอุโมงค์รถไฟทะลุผ่านเข้าไปใน ดอยงาช้างของเทือกเขาขุนตานที่เป็นเทือกเขาขนาดใหญ่ขวางกั้นเส้นทางจากจังหวัดลำปางสู่จังหวัดลำพูน การสำรวจใช้เวลา ๒ ปี ส่วนการขุดเจาะ และการดำเนินการก่อสร้างจนแล้วเสร็จต้องใช้เวลารวมถึง ๑๕ ปี

ในสมัยรัชกาล มีความเป็นที่ยอดของประเทศถึงสามประการคือ ประการแรกนับเป็นอุโมงค์รถไฟลอดภูเขาที่ยาวที่สุดในประเทศ ความยาว ๑,๓๖๒.๐๕ เมตร ปากอุโมงค์ด้านทิศเหนือสูงกว่าปากอุโมงค์ด้านทิศใต้ ๑๕ เมตร ประการที่สองนับเป็นจุดที่ทางผ่านรถไฟลอดผ่านสูงที่สุดในประเทศไทย คืออยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๕๗๘ เมตร ประการที่สาม นับเป็นช่วงที่ลาดชันที่สุดของทางรถไฟทั่วประเทศนับจากสถานีแม่ต๋านบ่อย จังหวัดลำปาง ถึงสถานี ขุนตาน จังหวัดลำพูนยาว ๘ กิโลเมตร แต่มีระดับต่างกัน ๒๐๐ เมตรปริมาณหินที่ขุดเจาะขนออกมาทั้งสิ้นกว่า ๖๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ออกมาตามลำห้วยบริเวณปากถ้ำ จนกลายเป็นที่ตั้งของตัวสถานีรถไฟขุนตานที่ราบเรียบในปัจจุบัน มีสวนไม้ดอกตกแต่งไว้อย่างสวยงาม มีศาลพระยาเบิก (เจ้าพ่อขุนตาน) เพื่อให้ประชาชนที่เดินทางโดยรถไฟได้สักการะบูชากราบไหว้ ให้เดินทางปลอดภัย ทั้งนี้ยังมีอนุสาวรีย์ซึ่งสร้างเป็นอนุสรณ์แก่ Emlil Eisenhofer ชาวเยอรมัน ผู้ดำเนินการควบคุมการสร้างอุโมงค์ทางรถไฟ "ลำขุนตาน" นี้

ผู้ให้การสนับสนุน

กองทูลนับตบจากภายนอกประเวศศาสตร์
เจ้าเมืองขอนแก่น

สภาวัฒนธรรมตำบลเวียงตาล

การไปมีส่วนภูมิภาค สาขาทั้งจังหวัด

ธนาคารออมสิน สาขาทั้งจังหวัด

ตลาดทุ่งเกวียน

TOYOTA

หจก. แสงรุ่งเรืองกรีนอินโดคา

อิมทราเอทเอท

ตลาดทุ่งเกวียน

โรงแรมศรคันทนา

โตโยต้าสำนักงาน สาขาทั้งจังหวัด

ทะเลสาบทั่วโลก

ปั้มน้ำมันเชลล์ สาขาทั้งจังหวัด

ทะเลสาบทั่วโลก

ร้านข้าวทองการช่าง

บัวทองอชิบูชิ

ศรีวิชัยทะเลสาบสำนักงาน

คุณสุริยะพงษ์ คุณสุภาวดี โชษุสศรี

คุณปริษากร จิระ